

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ

Υπόθεση Αρ. 477/2020

25 Ιουνίου 2020

[Ε. ΜΙΧΑΗΛ, ΔΔΔ]

Αναφορικά με το Άρθρα 28 και 146 του Συντάγματος

Μεταξύ

ΟΜΙΛΟΣ ΕΠΑΝΙΕΛ ΜΠΡΕΤΟΝ ΚΥΠΡΟΥ

Αιτητών

ΚΑΙ

ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΜΕΣΩ ΤΟΥ ΕΠΑΡΧΟΥ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ

Καθ' ου η Αίτηση

.....

κ. Π. Μιχαήλ για Πέτρος Α. Μιχαήλ Δ.Ε.Π.Ε., για τους αιτητές.

ΜΟΝΟΜΕΡΗΣ ΕΝΔΙΑΜΕΣΗ ΑΙΤΗΣΗ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑΣ 9.6.2020

Α Π Ο Φ Α Σ Η

Ε. Μιχαήλ, ΔΔΔ: Οι αιτητές καταχώρησαν προσφυγή ζητώντας την ακύρωση της απόφασης του καθ' ου η αίτηση ημερομηνίας 27.5.2020 να θέσει τους αιτητές υπό διάλυση και εκκαθάριση επειδή μέχρι τις 31.12.2019 δεν προέβησαν στις αναγκαίες αναπροσαρμογές και τροποποιήσεις του καταστατικού τους.

Ταυτόχρονα καταχώρησαν την υπό κρίση μονομερή αίτηση με την οποία ζητούν την έκδοση των εξής προσωρινών διαταγμάτων:

- «1. Προσωρινό διάταγμα του Σεβαστού Δικαστηρίου με το οποίο να διατάσσεται η αναστολή και/ή απαγόρευση της εκτέλεσης της απόφασης των καθ' ων η αίτηση ημερομηνίας 27/5/2020 με βάση την οποία απεφασίσθει ότι ο Αιτητής «υπόκειται σε διάλυση» και ότι «Με βάση τα πιο πάνω ενεργοποιείται το άρθρο 24 του παρόντα Νόμου για διάλυση Σωματίου με απόφαση του Δικαστηρίου και με βάση το άρθρο 25 θα τεθεί σε εκκαθάριση» μέχρι τελείας εκδίκασης της παρούσας υπόθεσης και/ή μέχρι νεότερας διαταγής του Δικαστηρίου.
2. Προσωρινό διάταγμα του Σεβαστού Δικαστηρίου με το οποίο να διατάσσεται η αναστολή και/ή απαγόρευση της ενεργοποίησης και/ή έναρξης της διαδικασίας του άρθρου 24 του Ν.104(Ι)/2017 για διάλυση του Αιτητή μέχρι τελείας εκδικάσεως της παρούσας υπόθεσης και/ή μέχρι νεότερας διαταγής του Δικαστηρίου.
3. Προσωρινό διάταγμα με το οποίο να διατάσσεται η αναστολή και/ή απαγόρευση της ενεργοποίησης και/ή έναρξης της διαδικασίας εκκαθάρισης η οποία προβλέπεται στο άρθρο 25 του Ν. 104(Ι)/2017 για εκκαθάριση του Αιτητή μέχρι τελείας εκδικάσεως της παρούσας υπόθεσης και/ή μέχρι νεότερας διαταγής του Δικαστηρίου.»

Κατά την εμφάνιση στα πλαίσια της ως άνω αίτησης στις 10.6.2020, δόθηκαν οδηγίες στους αιτητές να επιδώσουν την προσφυγή και την αίτηση στον καθ' ου η αίτηση αυθημερόν και η υπόθεση ορίστηκε ξανά για οδηγίες στις 16.6.2020. Κατά την εν λόγω δικάσιμο δεν εμφανίστηκε κανένας εκ μέρους του καθ' ου η αίτηση παρά το ότι τόσο η προσφυγή όσο και η μονομερής αίτηση του επιδόθηκαν στις 10.6.2020.

Συνεπώς, μετά από αίτημα του συνηγόρου των αιτητών η απόφαση επιφυλάχθηκε.

Σύμφωνα με την ένορκη δήλωση που συνοδεύει την αίτηση, οι αιτητές είναι εγγεγραμμένο σωματείο από τις 5.1.1998. Μετά τη θέσπιση του περί Σωματείων και Ιδρυμάτων και για άλλα Συναφή Θέματα Νόμου, Ν. 104(I)/2017 (στο εξής ο «Νόμος»), ο οποίος κατήργησε τον προηγούμενο σχετικό νόμο, Ν. 57/1972, οι αιτητές απέστειλαν επιστολή ημερομηνίας 30.12.2019 στον καθ' ου η αίτηση ως Έπαρχου Σωματείων και Ιδρυμάτων παραθέτοντας διάφορες πληροφορίες προς συμμόρφωση με τις απαιτήσεις του Νόμου. Το ίδιο έπραξαν και ως υποχρεωτική γνωστοποίηση σύμφωνα με τον Νόμο με επιστολή τους ημερομηνίας 11.3.2020 ζητώντας ταυτόχρονα την έγκριση συγκεκριμένων τροποποιήσεων στο καταστατικό τους.

Χωρίς να λάβουν οποιαδήποτε απάντηση, έλαβαν την επιστολή ημερομηνίας 27.5.2020 με το ακόλουθο περιεχόμενο:

«Αναφέρομαι στο πιο πάνω θέμα και σας ενημερώνω ότι επειδή το Σωματείο με την επωνυμία Όμιλος Επανιέλ Μπρετόν Κύπρου, ιδρύθηκε και ενεγράφηκε με βάση καταργηθέντα Νόμο από τον περί Σωματείων και Ιδρυμάτων και για άλλα Συναφή θέματα Νόμο του 2017 Ν.104(I)/2017 (εφεξής καλουμένου ο παρόν Νόμος) και επειδή με βάση τα άρθρα 55 και 56 του παρόντα Νόμου, θα έπρεπε να έχετε προβεί στις αναγκαίες αναπροσαρμογές και τροποποιήσεις του καταστατικού σας μέχρι 31/12/2019, ώστε το Σωματείο Όμιλος Επανιέλ Μπρετόν Κύπρου, να θεωρείται ότι εγκρίθηκε με βάση τις διατάξεις του παρόντος Νόμου, σας ενημερώνω ότι το Σωματείο υπόκειται σε διάλυση.

2. Με βάση τα πιο πάνω ενεργοποιείται το άρθρο 24 του παρόντα Νόμου για διάλυση Σωματείου με απόφαση του Δικαστηρίου και με βάση το άρθρο 25 θα τεθεί σε εκκαθάριση.»

Οι αιτητές επικαλούνται έκδηλη παρανομία ισχυριζόμενοι ότι ο Νόμος δεν περιλαμβάνει πρόνοιες για την αυτόματη και αυτοδίκαιη διαγραφή σωματείου ούτε για την αυτόματη και αυτοδίκαιη διάλυσή του. Επικαλούνται, επίσης, ανεπανόρθωτη ζημιά εφόσον ως συνέπεια της απόφασης του καθ' ου η αίτηση οι αιτητές θα αποβληθούν ή διαγραφούν από τη Διεθνή Ομοσπονδία Ομίλων Επανιέλ Μπρετόν (A.I.C.E.B.) στην οποία είναι μέλη από το 2005.

Έθεσα τον προβληματισμό μου στον συνήγορο των αιτητών κατά πόσο η απόφαση που προσβάλλεται με την προσφυγή συνιστά εκτελεστή διοικητική πράξη έτσι ώστε να έχει δικαιοδοσία το Διοικητικό Δικαστήριο να την εκδικάσει. Για τον σκοπό αυτό δόθηκαν οδηγίες όπως καταχωρηθεί υπόμνημα σε συγκεκριμένη προθεσμία απαντώντας σε αυτό το ζήτημα το οποίο και καταχωρήθηκε.

Κάποιο διοικητικό όργανο δυνατό να ενεργεί κάποτε στη σφαίρα του δημοσίου δικαίου – οπότε και οι αποφάσεις του προσβάλλονται με προσφυγή – και κάποτε στη σφαίρα του ιδιωτικού δικαίου. Το βασικό κριτήριο για να αποφασίσουμε αν εμπίπτει στη σφαίρα του δημοσίου δικαίου είναι ο σκοπός που επιδιώκεται με την πράξη δηλαδή, αν εξυπηρετείται κάποιος δημόσιος σκοπός ή μόνο ιδιωτικά δικαιώματα (βλ., μεταξύ άλλων **Ναυτικός Όμιλος Πάφου v. Αρχής Λιμένων Κύπρου (1992) 1 A.A.Δ. 882, Hellenic Bank Ltd v. Republic (1984) 3 C.L.R. 486**).

Εφόσον οι αιτητές συνιστούν σωματείο με αριθμό μελών και η προσβαλλόμενη πράξη επηρεάζει άμεσα τα δικαιώματα του εν λόγω σωματείου, θεωρώ ότι πρόκειται για πράξη που εμπίπτει στη σφαίρα του δημοσίου δικαίου.

Πρόσθετα ο Νόμος, στη βάση του οποίου εκδόθηκε η προσβαλλόμενη πράξη, περιλαμβάνει στο Μέρος V με τίτλο «Ποικίλες Διατάξεις» το άρθρο 47(1) που προνοεί ότι:

«47.-(1) Οποιοδήποτε πρόσωπο δύναται να υποβάλει εγγράφως ιεραρχική προσφυγή εναντίον οποιασδήποτε απόφασης του Εφόρου ή του Γενικού Εφόρου η οποία το αφορά ή το επηρεάζει άμεσα, στο Γενικό Έφορο ή στον Υπουργό, αντίστοιχα, ανάλογα με την περίπτωση, ή/και να προσφύγει κατά της εν λόγω απόφασης στο Διοικητικό Δικαστήριο δυνάμει του Άρθρου 146 του Συντάγματος.»

Τα άρθρα 24 και 25 που επικαλείται η προσβαλλόμενη απόφαση, προνοούν τα εξής:

«24.-(1) Το σωματείο διαλύεται-

(α) Οποτεδήποτε, με απόφαση της συνέλευσης των μελών του που λαμβάνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 22 του παρόντος Νόμου·

(β) όταν τα μέλη του μειωθούν σε λιγότερα από είκοσι (20):

Νοείται ότι, το σωματείο δεν τίθεται αυτοδικαίως σε εκκαθάριση για το λόγο αυτό, παρά μόνο μετά την παρέλευση έξι (6) μηνών από τη μείωση του αριθμού των μελών και εφόσον μέχρι τότε δεν έχουν γνωστοποιηθεί στον Έφορο τα ονόματα νέων μελών προς συμπλήρωση του απαιτούμενου ελάχιστου αριθμού μελών:

Νοείται περαιτέρω ότι, η διοίκηση του σωματείου υποχρεούται όπως, το αργότερο μέσα σε ένα (1) μήνα από τη διαπίστωση της μείωσης του αριθμού των μελών κάτω των είκοσι (20),

γνωστοποιήσει το γεγονός αυτό στον Έφορο, υποδεικνύοντας και την ημερομηνία κατά την οποία αυτό επισυνέβη·

(γ) με απόφαση του Δικαστηρίου, ύστερα από αίτηση του διοικητικού συμβουλίου του σωματείου ή των δύο πέμπτων των μελών ή του Εφόρου, εάν-

(i) λόγω διαφόρων αιτιών, η ανάδειξη διοικητικού συμβουλίου αποβαίνει αδύνατη ή εν γένει καθίσταται αδύνατη η συνέχιση της λειτουργίας του σωματείου σύμφωνα με τις πρόνοιες του καταστατικού ή λόγω παράβασης των υποχρεώσεων που καθορίζονται στις διατάξεις του άρθρου 10· ή/και

(ii) εκπληρώθηκε ο σκοπός του σωματείου ή ο σκοπός που επιδιώκει είναι κερδοσκοπικός ή είναι πλέον διαφορετικός από αυτόν που καθορίζεται στο καταστατικό· ή/και

(iii) ο σκοπός ή η λειτουργία του σωματείου έχουν αποβεί παράνομα, όπως προβλέπεται στις διατάξεις του άρθρου 4·

(δ) με απόφαση του Δικαστηρίου, ύστερα από αίτηση του Εφόρου, εάν λόγω αδράνειας, για χρονικό διάστημα που υπερβαίνει τα δύο (2) έτη, περιλαμβανομένης της μη σύγκλησης ή της μη πραγματοποίησης των απαιτούμενων από το καταστατικό συνελεύσεων των μελών ή/και της μη υποβολής ελεγμένων ετήσιων λογαριασμών, συνάγεται εγκατάλειψη του σκοπού του σωματείου, υπό τον όρο ότι δίδεται προηγουμένως από τον Έφορο γραπτή προειδοποίηση προς το ασκούν τη διοίκηση του σωματείου όργανο, στην οποία καταγράφονται οι λόγοι που ενεργοποιούν τις παρούσες διατάξεις, καθώς και προθεσμία τριών (3) μηνών για την αποκατάσταση της λειτουργίας του σωματείου.

2. Η διάλυση σωματείου δυνάμει των διατάξεων του παρόντος άρθρου δημοσιεύεται από τον Έφορο σε δύο ημερήσιες εφημερίδες οι οποίες κυκλοφορούν στη Δημοκρατία.

25.-(1) Το σωματείο με τη διάλυσή του διατελεί αυτοδικαίως σε εκκαθάριση και, μέχρι το τέλος της εκκαθάρισης και για τις ανάγκες αυτής, θεωρείται υφιστάμενο.

(2) Η εκκαθάριση, εκτός εάν νόμος ή το καταστατικό ορίζει διαφορετικά ή εκτός εάν ο Έφορος αποφάσισε διαφορετικά, γίνεται από τους υπεύθυνους της διοίκησης του σωματείου και, σε

περίπτωση κατά την οποία αυτοί δεν υπάρχουν, διορίζονται ένας ή περισσότεροι εκκαθαριστές από το Δικαστήριο.

(3) Ο εκκαθαριστής υπέχει θέση διοικούντος του σωματείου και η εξουσία του περιορίζεται στις ανάγκες της εκκαθάρισης.

(4) Κατά την εκκαθάριση, τα περιουσιακά στοιχεία του σωματείου τα οποία περιλαμβάνονται στο ενεργητικό του μεταβιβάζονται σε άλλο φορέα του οποίου οι σκοποί συνάδουν με τους σκοπούς του υπό εκκαθάριση σωματείου και καθορίζεται στο καταστατικό αυτού, ενώ, τηρούμενων των διατάξεων οποιουδήποτε νόμου σχετικού με θέματα απονομής της δικαιοσύνης, σε περίπτωση που η διάλυση δεν είναι εκούσια, ο Έφορος έχει δικαίωμα παρέμβασης στη σχετική διαδικασία για σκοπούς καλύτερης διανομής των περιουσιακών στοιχείων του σωματείου προς δημόσιο όφελος.

(5) Ο εκκαθαριστής ευθύνεται και καταβάλλει αποζημίωση για κάθε παράβαση των υποχρεώσεών του λόγω δικής του υπαιτιότητας και, σε περίπτωση περισσότερων του ενός εκκαθαριστών, ο κάθε ένας από αυτούς ευθύνεται εις ολόκληρον.»

Τα άρθρα 55 και 56 των οποίων γίνεται επίκληση στην απόφαση για ενεργοποίηση των άρθρων 24 και 25 προνοούν τα ακόλουθα:

«55.-(1) Αιτήσεις και διαδικασίες εγγραφής σωματείων, ιδρυμάτων ή λεσχών, οι οποίες είχαν αρχίσει με βάση τις διατάξεις των καταργηθέντων με τον παρόντα Νόμο Νόμους και δεν έχουν συμπληρωθεί κατά την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του παρόντος Νόμου, διεκπεραιώνονται και συμπληρώνονται σύμφωνα με τις αντίστοιχες διατάξεις του παρόντος Νόμου.

(2) Προθεσμίες για τη διενέργεια οποιασδήποτε πράξης ή για την επίδοση ή την υποβολή οποιασδήποτε γνωστοποίησης ή αναφοράς, οι οποίες άρχισαν να τρέχουν σύμφωνα με τους καταργηθέντες με τον παρόντα Νόμο Νόμους, συνεχίζουν να τρέχουν και συμπληρώνονται με βάση τις αντίστοιχες διατάξεις του παρόντος Νόμου, αλλά σε καμιά περίπτωση δεν θα συμπληρώνονται σε διάστημα μικρότερο των δεκαπέντε (15) ημερών από την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του παρόντος Νόμου.

(3) Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες με βάση τις διατάξεις του παρόντος Νόμου απαιτείται για σκοπούς συμμόρφωσης όπως υφιστάμενα σωματεία, ιδρύματα ή λέσχες υποβάλουν οποιοσδήποτε τροποποιήσεις του καταστατικού τους ή προβούν σε οποιαδήποτε άλλη ενέργεια, παρέχεται προς τούτο προθεσμία μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου 2019.

56.-(1) Σωματεία, ιδρύματα και λέσχες που ιδρύθηκαν και ενεγράφησαν με βάση τους καταργηθέντες με τον παρόντα Νόμο Νόμους, θεωρείται ότι εγκρίθηκαν με βάση τις διατάξεις του παρόντος Νόμου, νοουμένου ότι θα προβούν στις αναγκαίες αναπροσαρμογές και τροποποιήσεις του καταστατικού τους στην προβλεπόμενη στο εδάφιο (3) του άρθρου 55 προθεσμία.

(2) Λέσχες που ενεγράφησαν με βάση τον καταργηθέντα με τον παρόντα Νόμο περί Λεσχών Νόμο, όπως έχει τροποποιηθεί, δύναται να διατηρήσουν στην επωνυμία τους τη λέξη «Λέσχη» και μετά τη λήξη της περιόδου που καθορίζεται στο εδάφιο (1), εάν εκπληρώσουν κατά τα λοιπά τους όρους που καθορίζονται σε αυτό.»

Στην προσβαλλόμενη απόφαση η αναφορά που γίνεται είναι σε *«αναγκαίες αναπροσαρμογές και τροποποιήσεις του καταστατικού»* των αιτητών στις οποίες θα έπρεπε να είχαν προβεί μέχρι τις 31.12.2019 για να θεωρείται εγκεκριμένο το σωματείο. Στην επιφύλαξη του άρθρου 9(3) του Νόμου, όμως, που αφορά τη διαδικασία εγγραφής τροποποίησης καταστατικού προνοείται ότι εκπρόθεσμα υποβολή αίτησης για τροποποίηση του καταστατικού *«δεν αποτελεί από μόνη της αιτία άρνησης καταχώρησης συγκεκριμένης τροποποίησης στο Μητρώο»*.

Από τα πιο πάνω προκύπτει ότι ο καθ' ου η αίτηση πράγματι ενήργησε υπό καθεστώς έκδηλης παρανομίας αποφασίζοντας τη διάλυση και εκκαθάριση των αιτητών λόγω της μη έγκαιρης τροποποίησης του καταστατικού τους. Αυτό επειδή, αφενός, δεν έχει τέτοια εξουσία από τον

Νόμο για τον συγκεκριμένο λόγο – αντιθέτως ο Νόμος ρητά προβλέπει ότι η εκπρόθεσμη υποβολή αίτησης τροποποίησης δεν αποτελεί λόγο άρνησης καταχώρησης της συγκεκριμένης τροποποίησης πώσω μάλλον διάλυσης του σωματείου – και, αφετέρου, κατ' επίκληση των άρθρων 24 και 25 του Νόμου δεν παρέχεται εξουσία στον καθ' ου η αίτηση να διαλύει σωματείο αυτοβούλως παρά μόνο μέσω Δικαστηρίου.

Τα πιο πάνω ευρήματα αναπόφευκτα επηρεάζουν τη νομιμότητα ολόκληρης της πράξης και όχι μόνο το στάδιο έκδοσης προσωρινού ενδιάμεσου διατάγματος επειδή, όμως, ο καθ' ου η αίτηση δεν εμφανίστηκε στη διαδικασία για να εκθέσει τις θέσεις του κρίνω ορθότερο όπως δεν αποφασίσω ακόμα επί της ίδιας της προσφυγής μέχρι να ολοκληρωθεί η δικαστική διαδικασία.

Για τους πιο πάνω λόγους, εκδίδεται ενδιάμεσο προσωρινό διάταγμα ως οι παράγραφοι 1, 2 και 3 της μονομερούς αίτησης των αιτητών ημερομηνίας 9.6.2020. Το διάταγμα, η μονομερής αίτηση και η παρούσα απόφαση να επιδοθούν άμεσα στον καθ' ου η αίτηση και ορίζεται επιστρεπτέο στις 2.7.2020 στις 9.30 π.μ.

Έλενα Μιχαήλ, ΔΔΔ

Handwritten scribbles or marks in the top right corner.

